

Norrbottens

KURIREN

FREDAG

16 maj 2014

Vecka 20

Årgång 151

Nummer 113

Pris: 20 kronor

0920-26 29 00

TIPSA OSS!
SMS & MMS

720 18

Inled med NK följt av ett mellanslag

Ledare 2 • Debatt 3 • Lokalt 4 • In/utrikes 20 • Börs 21 • Kultur 22–23 • Familj 26 • Folk 27 • Fria ord 28 • Sport 30–35 • Väder 43 • Serier 44 • TV 45–47

Utpekad som lögnare i rätten

DOKUMENT Tingsrätten utgår från att Anita från Ukraina så desperat vill stanna i Sverige att hon ljugar om att

hennes svenske man misshandlat henne för att sätta dit honom och få permanent uppehållstillstånd. 4-7

*Jonas Lundström:
Vi måste bygga vårt system så att det skyddar de utsatta*

8

Foto: Anna Lidé

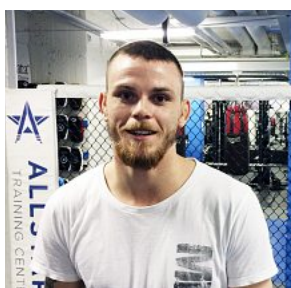

Barnens egen dag

PARTAJ Ballonger och glass. Grundförutsättningarna för en lyckad förskolans dag. 16

Bäckström i UFC-debut

SPORT Luleåfightern Niklas Bäckström gör debut i UFC om bara två veckor. 24-åringen får gå upp mot den rutinerade finländaren Tom Niinimäki. 30-31

Polisfokus på lokala problem

OMORGANISATION Polisen ska lämna medborgarlöften och jobba mer med lokala problem. Det är en del i polismyndighetens nya organisation och Norrbottenspolisens är piloter. 12

Marint tema i rabatterna

BLOMMOR Blomprakten i Luleå har i år ett marint tema, mycket blått och vitt men också guld och purpur. Och på Rådstugatan en stationär fullmåne. 18

DUO NÖJE En försmak av något stort 25

EXTRATIDNING!

7388146102004

Nyhetschefer
Lotta Sandhammar
0920-26 29 09
Jimmy Landström
0920-26 29 04

Kontakta redaktionen
redaktionen@kuriren.com
Fax: 0920-26 29 53
Sms och mms: 720 18, skriv NK, gör mellanslag och sedan texten eller bilden

Det lovas glassväder till helgen, vilken är din favorit?

Katarina Andersson, 15, studerande, Luleå: Mjukglass, för att den känns somrigast.

Filip Dawidson, 15, studerande, Luleå: Sandwich, kombinationen kakao och vanilj är väldigt god.

Karin Bengtsson, 50, konferensvärdinna, Sunderbyn: 88:an, för att blandningen av glass, nötter och choklad är god.

I dag ...

... är jag rätt förbannad på magasinet Fokus, som påstår att Stockholm är bäst att bo i. Och sämst är Bräcke i Jämtland, där jag växte upp. Jag ber att få protestera! Bräcke är fullt av fri natur (man kan gå vilse på fem minuter i skogen), är otroligt vackert och ligger vid en fantastisk sjö, smockfull med fisk. Husen är billiga och man har bra service. I och för sig finns knappt några jobb och skatten är högst i landet. Men Stockholm då: trängsel, våld, trafikbrus som aldrig upphör, skitdyrt att bo i och ocentralt!

God morgon!

Ulf Wiksten

■■■■ Varje år förenas tusentals personer från andra länder med en älskad partner i Sverige. Den här granskningen handlar inte om dem. Eller alls om kärlek. Den handlar om hur lagstiftningen gynnar män som likställer kvinnor med handelsvaror.

I dag möter du Anita vars historia används när forskare diskuterar rättsväsendets syn på utländska kvinnor.

LULEÅ

Anita lever ett gott liv i Ukraina när hon möter Sven. På rosa moln bärs hon till Luleå — för att kraschlanda i tingsrätten.

Det är inte mycket som fattas Anita. Hon har vänner, arbete och eget företag. Den återstående pusselbiten skulle möjligen vara att träffa en man. Uppleva den där känslan igen: passion, kärlek, kanske en gemensam framtid.

— Jag träffade honom på internet. Vi hade gemensamma vänner och han skickade en vänförfrågan på Facebook, säger Anita.

Hon tycker att Sven är snygg och charmig. Han uppvaktar henne med gulliga meddelanden. Innan de ens träffats i verkliga livet föreslår han äktenskap.

— Jag frågade honom: hur kan jag gifta mig med dig, en man jag inte känner?

Sven reser till Ukraina och träffar inte

enbart Anita utan även hennes familj.

— Vi gillade verkligen varandra och hade så roligt. Det var romantiskt och jättefint.

När Anita besöker Sven i Luleå ställer han ett ultimatum. De ska satsa fullt ut och gifta sig — eller göra slut.

— Då såg jag faktiskt inga dåliga saker. Allt var normalt, han hade familj och vänner. Han sa att om vi gifte oss skulle det bli lättare för mig när jag flyttar till Sverige. Vi är kära, du älskar mig, varför vänta och spendera pengar på att åka hit och dit?

Senare inser hon att det brådskan- de giftermålet kan ha varit ett sätt för Sven att slippa samhällets kontroll.

Migrationsverket kollar belastnings- och misstankeregister på ogifta personer, aldrig på gifta. Sven är inte dömd men har tidigare varit

misstänkt för våld mot en kvinna.

Sven har beteenden som Anita senare ska komma att tolka som varningssignaler.

— Jag måste ta bort vänner från min Facebooklista, män och personer jag mött i jobbet. Han kontrollerade vad jag skrev till och vem jag pratade med, säger Anita.

Efter giftermål och paperexercis flyttar Anita till Luleå. I den rosaskimrande vågskålen mellan risk och möjlighet packar hon hela sitt liv. Långt mer än en resväska.

— När jag kom var han en helt annan man. Han hade en depression och låg i sängen under täcket. Han pratade inte med mig, var olycklig, arbetslös, hade tvister och pro-

”Vi kan hitta bättre kvinnor, hör av dig till mig så gör vi en lite egen tripp

Sven skriver till Anitas nye man

blem. Han använde alkohol ganska ofta och åt antidepressiva medel. Det var inte ett normalt beteende. Han var aggressiv, misstänksam och gjorde saker jag inte gillade. Jag tänkte: mamma mia, vad har jag gjort? Medelålders kvinna som litar på en främling.

— I vår kultur ska en kvinna laga mat, ta hand om hus, barn och man. Jag började göra det. Det gillade han. Samtidigt låg han och tittade på internet.

— Jag hittade förslag på giftermål till andra kvinnor som han skickat samtidigt som till mig.

Besöket hos Anita och hennes familj visar sig ha varit en av flera tidigare resor till Ukraina.

Sven har planer för Ani-

Blixtförälskelse. "Vi gillade verkligen varandra och hade så roligt. Det var romantiskt och jättefint", säger Anita om relationen

I rättens ögon: en

som skulle komma att bli ett helvete.

Foto: Sara Moritz

lycksökerska

tas företag och blir besviken när hon vill vänta. Anita studerar svenska, hittar ett tillfälligt arbete och vänner i Luleå.

Han stör sig på hennes kontakt med familjen i Ukraina.

– Han var jättearg när jag pratade med mamma på Skype.

– När han var på bättre humör klagade han hos mig. Han sa att det kändes som att det satt en liten man i hans huvud. Jag sa: ”snälla, gå till din doktor.”

En natt kastar Sven ut Anita på gatan.

– Han kom hem från en restaurang och väckte mig med en lamp i ögonen. Han frågade varför jag inte följt med honom ut. Sedan sa han: ”okej, om du inte är med mig så ska du ut”. Han var full och arg, jag var tvungen att gå ut. Jag ringde till en vän som bor nära och sov i hennes hus. Hon körde mig till jobbet på morgonen. En kompis sa: ”det här är inte normalt, vi måste göra något, det är farligt för

dig.” Vi sökte hjälp på kvinnojouren, de svarade inte.

– Det var mycket som inte var normalt, sexualiteten. Det var våldsam. Och han kallade mig ”min slavinna”.

Tidigt en morgon ringer Anita 112. Med strypmärken på halsen, blånad och svullnad på armen samt smärtor över revbenen på höger sida.

Skadorna finns dokumenterade i rättsintyget från en läkare på polisstationen. Läkaren skriver att skadorna orsakats av trubbigt våld. Där står att märkena på halsen stämmer överens med Anitas beskrivning av händelsen.

Anita flyttar först till en vän, senare till kvinnojouren.

Nästa gång Anita möter Sven sitter de i tingsrätten.

Sven hävdar att Anita försöker få honom dömd för misshandel i syfte att få permanent uppehållstillstånd. Enligt Sven är det Anita som

varit aggressiv, inte han. Skadorna i rättsintyget kan han inte förklara.

Anita tycker att rätten ser henne som ”en lycksökerska från öst”. Det läggs fokus på hennes juridiska status i Sverige.

– I rätten frågade hans advokat: vill du tillbaka till Ukraina? Jag sade att jag vill tillbaka, men att det inte är lätt. Jag hade inte ens fått tillbaka min väska då, hade bara en påse, alla mina grejer var hos honom i Sverige. Domaren sa bara: ”stopp, vi behöver ingen förklaring, vi förstår att du inte vill tillbaka”. De lät mig inte prata. Jag känner mig diskriminerad av domaren, det kändes som att de dömd mig.

Rätten utesluter inte att Anita utsatts för våld men konstaterar att det utöver rättsintyget krävs en utredning som styrker hennes uppgifter.

– Misshandeln var absolut dåligt utredd. De fotograferade skadorna och gjorde ett protokoll. Se-

dan var det tyst. Flera veckor senare gick jag till polisen med en bekant som råkar vara journalist. Då började de göra något, säger Anita.

I domen som friar Sven väger rätten in hennes tvååriga uppehållstillstånd i bedömningen. Det anses ge henne ett ”starkt eget intresse av att få (...) dömd för misshandel”.

Medan Anita bor på kvinnojouren söker hon jobb. Hon får arbete och flyttar till en annan svensk stad. Där träffar hon sin nuvarande man Hans.

Sven skriver flera brev till Anitas nye man. I ett av breven erbjuder han sig att ta med Hans på en resa. ”Vi kan hitta bättre kvinnor, hör av dig till mig så gör vi en lite egen tripp. Betydligt bättre och jag är din polare. Kan bli kanon, känner marknaden.”

Johanna Hövenmark

Fotnot: Anita, Sven och Hans har egentligen andra namn..

”Vet inte ens om jag skickat det”

LULEÅ

Sven erbjuder Anitas nye man en resa för att hitta ”bättre kvinnor”. Det vill han inte kännas vid i efterhand.

I två olika rättegångar är Sven friad från våld mot kvinnor, vilket han hänvisar till när Kuriren når honom på telefon. Rättsintyget visar strypmärken på Anitas hals, skador som enligt läkaren stämmer överens med hennes berättelse.

Sven hävdar att Anita har tillfogat sig själv skadorna. Han anser att hon utnyttjar det svenska systemet.

Varför gifte ni er så fort?

– Det var väl mer en teknisk fråga så att hon skulle få komma hit och stanna.

Men man får ju det även om man är sambo.

– Ja, är det så? Jag visste inte riktigt att det var så.

Vet du att Migrationsverket inte kollar polisens belastnings- och misstankeregister på gifta personer?

– Nej, det kände jag inte till.

Du har tidigare varit misstänkt för en misshandel. Att du och Anita gifte er snabbt gjorde att de inte kollade det.

– Ja.

Vad tänker du om det?

– Jag är ju oskyldig, friad från båda. Så det är inget man kan tänka så mycket om.

Till hennes nye man skriver du att han kan höra av sig så att ni ”kan hitta bättre kvinnor” och att du ”känner marknaden”.

Vad menar du med det?

– Det där vet jag inte att jag har skrivit faktiskt.

Vad menar du när du skriver ”bättre kvinnor”?

– Jag vet inte, jag kan inte svara på det. Jag vet inte ens om jag har skickat det där.

Det står att du ”känner marknaden” och jag vet att du har skrivit det – då vill jag bara höra hur du tänkte.

– Inte tänker jag något om det, jag har inte skrivit det.

Skulle någon ha skrivit i ditt namn och skickat?

– Jag kan inte spekulera om det. Det finns ju liksom, det är helt meningslöst.

Hur många resor har du gjort till Ukraina?

– Alltså, vad har du med det att göra? Jag svarar inte på det.

Johanna Hövenmark

Sidan 6: Forskare kritisk till tingsrätten

Forskare kritisk till tingsrätten

LULEÅ

Tingsrätten utgår ifrån att Anita så desperat vill stanna i Sverige att hon kan ha ljutit för att sätta dit Sven. Forskaren Monica Burman ser rättens formuleringar som skolexempel på fördomar i svenska domstolar.

– Mannen har presenterat teorin och tingsrätten köper den rakt av. Det misstänkliggör alla invandrar-

kvinnor i hennes situation. Det är ytterst allvarligt när man laborerar med fördomsfulla antaganden om hur kvinnor tänker och är, säger Monica Burman.

Hon är lektor på Umeå universitet och ansvarig för forskarutbildningen i rättsvetenskap vid Juridiskt forum. Själv forskar hon på genus och brottsoffer i straffrätten samt mäns våld mot kvinnor.

I sitt arbete har Monica Burman använt formuleringarna i tingsrättsdomen från Luleå. Som ett exempel på misstro mot kvinnor som hon menar lever kvar i svenskt rättssväsande.

– Domstolen menar att i vanliga fall, alltså inte när det gäller den här typen av kvinnor, finns sällan anledning att misstänka att kvinnor har motiv att ljuga om våld. Men att det framkommit i målet att det i hennes fall finns ett sådant motiv ef-

Monica Burman, lärare och forskare i straffrätt.

Kritisk mot rätten. "De lät mig inte prata. Jag känner mig diskriminerad av domaren", säger Anita om processen i Luleå

tersom hon har sagt att hon vill stanna i Sverige.

– Det är ett klassiskt uttryck för misstro som man i lång tid riktat mot kvinnor som hävdar att de varit utsatta för våld. Att kvinnor ljuger för att uppnå något annat. Det är inget unikt egentligen, det unika är kopplingen till att det är en kvinna som vill ha uppehållstillstånd, så-

”Signalen blir att kvinnor definitivt inte ska tala om att de vill stanna i Sverige.

Monica Burman, forskare i straffrätt

ger Monica Burman.

Hon menar att formuleringarna i domen – oavsett utgången i målet – spår på föreställningen om kvinnor från andra länder som "lycksökerskor".

Monica Burman anser att rättssystemet motverkar sig självt.

– Om kvinnan ska kunna få ett uppehålls-

tillstånd är det en klar fördel om hon polisanmält våld. Även om inte åtal väcks så kan det finnas i polisutredningen. Nu blir det som att hon straffas i brottmålet. Hon misstänkliggörs och misstros, vilket definitivt kan ställa till det i migrationsärendet. Nu har hon en dom på att hon inte är trovärdig. Signalen blir att kvinnor definitivt inte ska tala om att de vill stanna i Sverige, säger hon.

Johanna Hövenmark

Polisen struntade i tänkbar stödbevisning

LULEÅ

Stödbevisning saknades i utredningen. Men fanns framför näsan på utredaren.

Anita ringde först en vän som sa åt henne att ringa 112. Den personen förhöordes inte av polisen.

Förhör med personer som brottsoffret haft kontakt med kan användas som stödbevisning. Det förklarar Inge Barsk, förundersökningsledare i det aktuella ärendet.

– Ofta sker det inom rummets

fyra väggar men man kan ha berättat saker för andra. Då brukar man ringa den personen. I många utredningar säger kvinnorna inte om de haft kontakter med andra. Jag kommer inte ihåg om hon sagt något sådant i och med det här. Det kan vara så att det inte nämndes överhuvudtaget, säger Inge Barsk.

Men det nämndes – och står i Barsks förundersökning att Anita ringde en vän.

– **Anita** ringde mig och visste inte vad hon skulle göra och var väldigt

rädd. Jag sa att hon skulle ringa polisen. Hon frågade vilket nummer och jag sa 112, säger vännen till Kuriren.

Omedelbart efter samtalet åkte hon till Anitas och Svens bostad.

– När jag kom dit satt hon redan i polisbilen och visade skadorna. Jag har varit med henne på polisstationen flera gånger men inte kallats till förhör eller som vitt-

”Det kan bedömas direkt att det här ger ingenting.

Ove Pekkari, polisinspektör

ne. Det har inte skett. Ingen pratade med mig, säger vännen.

Utredaren Ove Pekkari minns Anitas vän.

– Det kan bedömas direkt att det här ger ingenting. Då kommer de inte med i utredningen på det sättet. Man knacker dörr och sådär. Inte skriver vi upp vilka vi har pratat med och redovisar i

förundersökningen. Det skulle bli orimligt, säger han.

Tyckte ni inte att det var relevant att prata med vännen?

– Nej, det är ingen stödbevisning. **Anita tycker inte att polisutredningen sköttes bra.**

– Det gör de inte när de känner att det inte räcker. Det fordras bra bevisning i Sverige. Det är det de inte alltid förstår, de här utländska tjejerna.

Kan du utveckla det?

– Många gånger tror de att den misstänkte döms på vad de sä-

Domaren avvisar kritiken

LULEÅ

Domaren Katarina Lindgren anser att Anitas tillfälliga uppehållstillstånd är relevant.

– Det var i stort sett ord mot ord, utom ett rättsintyg fanns det ingen avgörande stödbevisning, säger Katarina Lindgren, domare i målet.

Hon menar att det finns fall, exempelvis pågående vårdnadstvister, där omständigheterna kan påverka de inblandades trovärdighet.

– Vi fann att det kanske kunde ha bäring, säger hon och syftar på Svens påstående att Anita försökt sätta dit honom i syfte att få stanna i Sverige.

Katarina Lindgren avvisar forskaren Monica Burmans kritik att rättssystemet motverkar sig självt.

– Det är inte rättens sak att ta hänsyn till vilka bekymmer hon kan få i Migrationsverket. Rätten har att pröva den utredning och de invändningar som fanns i målet och redovisa hur tingsrätten kommit fram till bedömningen. Det är inte grundat på en fördom utan på en uppgift eller ett påstående i målet. En fördom är om man gör ett generellt uttalande att kvinnor som vistas så här i Sverige beskyller män för våld för att få stanna, säger hon och fortsätter:

– Mitt jobb är inte främst att skriva domar för rättsvetenskapen. Jag dömer i det enskilda målet.

Kvinnan kände sig diskriminerad i rätten. Hon anser att hon inte fick förklara sin situation.

– Det är hennes känsla, jag kan inte säga att en känsla är fel. Men förhandlingen var ganska lång, den tog nästan tre timmar och hon hade ett målsägandebiträde, säger Lindgren.

Kammaråklagare Rickard Finnberg minns inte detaljerna i målet.

– Jag kommer ihåg att jag också reagerade över skrivningen i domen, säger Finnberg.

Han anger bristande bevis som skäl till att domen inte överklagades. Anitas målsägarbiträde Jenny Nordlund förstår Monica Burmans resonemang.

– Min reaktion var något åt det hållet. Det blir en kollision, men i regelsystemet för brottmål måste det vara bortom varje rimligt tvivel. Om en tilltalad anklagar målsägande att lämna felaktiga uppgifter kan man få gehör för det. Principen är så grundläggande, men här får det olyckliga konsekvenser, säger hon.

Det var Svens försvarsadvokat Jonas Westerlund som lyfte Anitas tillfälliga uppehållstillstånd i rätten.

– Det kan vara en anledning att ifrågasätta hennes trovärdighet. Som jag minns var det så vi resonerade, säger han.

Johanna Hövenmark

Katarina Lindgren, rådman i Luleå tingsrätt.

tingsrätt.

Foto: Sara Moritz

Våld och uppehållstillstånd

● En kvinna med tvåårigt uppehållstillstånd kan få permanent uppehållstillstånd om hon eller hennes barn utsatts för våld eller annan kränkning. Allt våld räknas dock inte som giltigt skäl. Det är upp till kvinnan att bevisa att våldet varit i tillräcklig omfattning. Beslut fattas utifrån en gradering där "enstaka mindre allvarliga" våldshandlingar inte räknas.

● Det vanligaste skälet till att en ansökan avslås är att kvinnan inte kunnat bevisa att mannen utsatt henne för våld.

● Förhållandet måste ha brutits på grund av våldet eller kränkning. Men det får inte ha brutits för snabbt: För att våldet ska räknas som skäl att stanna måste förhållandet "ha varat mer än kort tid" sedan kvinnan kom till Sverige. Det

räknas alltså inte om kvinnan kommit till Sverige, utsatts för våld och omedelbart lämnat mannen.

● Våldet tas heller inte på samma allvar om kvinnan gått tillbaka till mannen. För att räknas måste våldet också återopas innan det tillfälliga uppehållstillståndet löpt ut.

● Tröskeln att anmäla våld är särskilt hög för denna grupp kvinnor, eftersom förövaren ofta är den

enda fasta punkten i Sverige. Vissa kvinnor kommer från länder där våld i nära relationer inte ses som ett brott.

● Migrationsverket beviljade 2013 permanent uppehållstillstånd till 54 kvinnor som återopat våld eller kränkningar. Totalt fick verket in 62 sådana ansökningar.

Källor: Utlänningslagen, Migrationsverket, SOU 2012:45

ger. De förstår inte alltid den här stränga bevisningen som krävs i Sverige. Det kanske inte är så i hemlandet. Det vet jag inte men de blir besvikna när det inte leder till fällande dom.

Anita menar att hon bemöttes just som "utländsk tjej", inte utifrån sin person.

– Det måste hon få stå för själv. Jag dömer ingen eller behandlar någon olika. Man blir ju ledsen när man hör sådant.

Kuriren ringer åter upp förundersökningsledaren. **Utredaren tyckte inte att det var relevant att förhöra personen Anita ringde innan hon nådde**

polisen. Vad säger du om det?

– Det har väl bedömts att det inte har värde för utredningen. Det är Pekkari som handlagt ärendet och gjort den bedömningen. Jag kan inte rätta till i efterhand om det varit uppe i tingsrätten, säger Inge Barsk.

Vännen hade kännedom om att det tidigare inte varit bra i det hemmet. Borde ni inte ha pratat med henne? Det kunde kanske ha gett något som rätten sedan fått ta ställning till, det vet ni ju inte.

– Utredningsmannen har inte nämnt någonting för mig om sådant här. Det material som lämnats är det som mig veterligen har kom-

Lägger ansvaret på utredaren.

"Det är Pekkari som handlagt ärendet och gjort bedömningen. Jag kan inte rätta till i efterhand om det varit uppe i tingsrätten", säger förundersökningsledaren Inge Barsk.

Foto: Andreas Wälitalo

mit fram. Det är utredningsmannen som hör folket och tar fram information. Om du säger så. Ja, då är det ju så. Men det har i så fall inte kommit till min kännedom.

Det står i förundersökningen att hon ringt en vän, så det måste du ha känt till. Som förundersökningsledare är det väl ditt ansvar.

– Ja, det är ett gemensamt ansvar. Jag är väl ansvarig för slutprodukten. Jaja, det är redovisat och en rättslig process har varit. Jag kan inte rätta till om någonting är fel. Det går alltid att söka fel i utredningar, vi gör vårt bästa.

Johanna Hövenmark

I morgon: Utredningar blir hyllvärmare

Skydd. "Vi måste bygga vårt system så att det beskyddar de utsatta och så att vi minskar möjligheterna för människor som vill sätta i system att utnyttja andra", skriver Jonas Lundström.

Viktig journalistik som både berör och upprör

När ensamheten griper så hårt att den egna rösten ekar i huvudet. Rädslan att vara helt i händerna på någon annan, någon som inte vill dig väl. Så ensam och utsatt i ett land där språket inte är ditt och där myndigheterna inte ser din utsatthet. När den du trodde var din älskade, är den som gör livet som svårast. Där redskapen som din förtryckare hotar med, är utfärdade av myndigheterna.

Det går inte att vara oberörd inför den brutala skildringen av lidande, som Johanna Hövenmarks artiklar förmedlar. Där de som kommit till Sverige för det som de trott var ett liv i kärlek i stället får sin tillvaro förvandlad till ett helvete. Där ett mindre antal män sätter i system att förbruka kvinnor som om de helt skulle sakna människovärde. Det är viktig journalistik som både berör och upprör, om en företeelse vi sällan talar om.

Det finns många par där en i förhållandet inte på förhand har uppehållstillstånd. I den redovisade statistiken i artikelserien handlar det om 11.000 handlagda ärenden det senaste året, där 8.400 beslut resulterade i beviljat uppehållstillstånd i nyetablerade förhållanden.

Den svenska utgångspunkten är att förhållanden förutsätts vara seriösa och att man tillåts bosätta sig i Sverige. Tvåårsregeln kom till för att försöka förhindra så kallade skenä-

För övrigt

... kan jag inte nog uttrycka min respekt för Gustav Fridolins utspel kring rasism och valaffischer. Hans ord hör till det mest rakryggade jag läst:

"Det är en gräns som passeras. Vi har haft valaffischer i Sverige som slagit hårt förr. Men alltid mot politiska motståndare. Aldrig neråt, aldrig mot dem som är allra mest utsatta, inte mot dem som inte kan försvara sig."

Vi som försvarar åsiktsfrihet behöver uttrycka våra åsikter högt och ge röst åt de som inte själva ges chansen. Amen!

tenskap, där förhållandet bara var en förväntning för att få uppehållstillstånd.

Tidigare gällde principen att paret på förhand skulle bevisa att förhållandet var seriöst. Det betydde krav på att förhållandet pågått en viss tid, att paret har träffats i viss utsträckning, att de har god kännedom om varandra och att de hade något gemensamt språk så att de kunde kommunicera med varandra.

Med tvåårsregeln som permanent metod räknar staten att ett nytt förhållande blir så stadigvarande att prövning av permanent uppehållstillstånd kan göras.

Resonemanget förklaras i ett delbetänkande (SOU 2005:015) som togs fram till utlänningslagen och diskuterar även riskerna för att människor kan råka ut för kränkningar och förtryck. Där beskrivs hur den sökande riskerar hamna i en utpressningsliknande situation och kvinnor riskerar att bli socialt utstötta vid återkomsten till sitt hemland.

Kränkningar av människor handlar alltid om överordning och om underordning. Med makt över sin partner utnyttjar mannen sitt övertag och kuvar, kränker och förminskar. Det är den totala motsatsen till det som lagen skulle uppnå: en möjlighet för par att bygga relationer på kärlek och på frid. Det finns i dag möjligheter

för den som kastas ut från förhållandet före tvåårsregelns slut, att få uppehållstillstånd. Kraven för att det ska kunna beviljas är dock så höga att den som behöver det knappast kan räkna med det.

Här blir den svagaste i förhållandet klämd mellan tillvaron i ett förhållande med kränkningar och risken att tappa fotfästet helt i livet utanför med små möjligheter att undvika att bli utslängd, inte bara från förhållandet utan även från hela landet.

Vi måste bygga vårt system så att det beskyddar de utsatta och så att vi minskar möjligheterna för människor som vill sätta i system att utnyttja andra. Vill vi ge möjligheter för par från olika länder att nå frid och kärlek, måste vi kunna ställa krav på att det är just det som de får.

Det gör vi genom att öka vaksamheten mot det fåtal män som sätter i system att utnyttja kvinnor på det här sättet. Vi gör det genom att stärka möjligheterna för de som redan utsatts att få bygga en tillvaro här i trygghet. Men först och främst måste vi alla öppna ögonen.

● Jonas Lundström,
direktör, Northland
recourses

